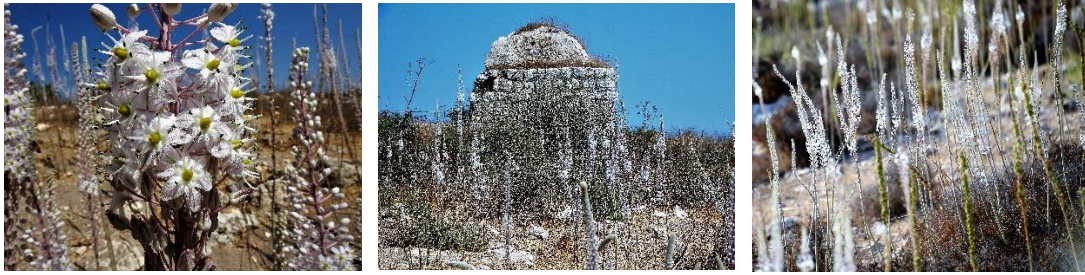

חצב מצוי – urguinea maritime

בעבר - משפחת השושניים – Liliaceae – שונה - משפחת האספרגיים Asparagaceae

חצבים על הר צרעה. שמורת חצבים נחבאת, בחצר קיבוץ הראל. חצב מקורב.

מאחר והחלה פריחת החצבים על הר צרעה במרחב ובגנינות, משהו מעולם קסום, על החצב מלך הצמחים הפורחים בסתיו. הגדרת המין: "צמחים רב שנתיים בעלי בצל, גלדי הבצל בשרניים, אינם מקיפים את הבצל. העלים מופיעים אחרי תום הפריחה, מרוכזים בבסיס. התפרחת אשכול הנישא על עמוד. בבסיס כל פרח חפה ולפעמים חפיות. עלי העטיף חופשיים, מפושקים. האבקנים 6 קבועים בבסיס עלי העטיף; המאבקים קבועים על הזיר בגבם, עמוד העלי 1, נימי; הצלקת דמוית גולה. הפרי הלקט קלפי. הזרעים רקועים ובעלי כנף קרומית". 1. רוחב העלים 3 ס"מ או יותר. הפרחים רבים מאד; גובה עמוד הפרחים 60-100 ס"מ. עלי העטיף לבנים ובעלי עורק אמצעי ירוק או ארגמני". נפוץ כמעט בכל ארץ ישראל..

תכונות מעניינות של החצב המצוי:

1. חצב מצוי המנותק ממקור מים ומונח במקום יבש אך נתון לחילופי טמפרטורה, ממשיך לפרוח מדי שנה, בספטמבר – אוקטובר במשך 4 – 5 שנים לפחות וללא עלים. מכאן עולה ההצעה שעמוד הפריחה ניזון ממים המצויים באיבר האגירה שלו, בעוד התפתחות העלים תלויה בתוספת מים ממקור חיצוני. השקית חצב בקיץ אינה מביאה לידי תגובה. עם סיום התארכות עמוד התפרחת, פורח כל יום דור של פרחים מלמטה למעלה.
2. הפריחה של החצב מהווה את סוף מחזור החיים. אם עושים חתך לאורך הבצל של חצב, מוצאים בתוכו – בסוף עונת הצמיחה, בראשית הקיץ עמוד פריחה עוברי, שהוא העתיד להתנשא בקיץ מעל פני האדמה.
3. לגבי הגירוי לפריחת החצב יש השערות שונות: המעבר מטמפרטורות גבוהות לנמוכות מהווה גירוי לפריחה; בניסוי שנערך נמצא כי החצב מקדים בפריחתו במקומות גבוהים וקרים יותר בסוף הקיץ. קיימת השערה נוספת כי הלחות הגבוהה של סוף יולי ואוגוסט מהווה גירוי לחצב לשליפת התפרחת מעל פני הקרקע.
4. "היפוך הפריחה": בדרך כלל בצומח ים תיכוני הצמחים הפורחים באביב מתחילה פריחתם במקומות נמוכים ולאחר מכן בגבוהים. בצמחים הפורחים בסתיו התופעה הפוכה קודם מתחילה הפריחה במקומות הגבוהים ולאחר מכן בנמוכים.
5. לעתים נמצא התחדשות עלים של חצב במקום שאין בו עמוד פריחה, זהו מצב שבו לא היו מספיק מים בגלדי הבצל ולכן הוא לא פרח. העלים החדשים יגרמו למילוי בצל חדש לקראת הקיץ הבא.
6. בצל החצב הוא הגדול בבצלים של צמחי הארץ. הוא חי שנים אחדות, אז הוא מגיע לשיא גודלו. בכל שנה הוא משתמש לצורך פריחה רק בגלדיו החיצוניים וממלא בו זמנית גלדים פנימיים. הגלדים החיצוניים לאחר מילוי תפקידם מצטמקים ומשחירים והופכים לקליפת הבצל המגינה עליו.

אסיפת דבורים.

פרח יחיד ודבורה. פרחי החצב עשירים בצוף.

